

Stóran týðning at stór smoltstöð nú verður bygd í Miðvági

Um vit skulu nøkta tørvin á laksasmolt til fiskaaling og havbúnað

Tað er stórus áhugi millum færoyingar at fara undir framleiðslu av laksasmolt. Tørvurin á smolt er eisini rættiliga stórur og er alsamt vaksandi. Tess fleiri fiskaalarar sleppa í gongd, tess stórri verður tørvurin á smolt. Prátið um at seta út laksasmolt fyrri at økja um lakastovnin við Føroyum hevur eisini verið frammi av og á skal álvara gerast av hesum — so verður tørvurin á laksasmolt ógvuliga stórur.

4 ár síðani

Tað eru umleið fyra ár síðani, at Edmund Joensen, Andreas Joensen og aðrir fóru undir at gera uppskot til eina stóra smoltstöð í Miðvági.

Henda verkætlanin er enn ongantið vorðin til nakað, m.a. tí at Nevndin viðvíkjandi Fiskaaling hevur ynskt at kanna hesa ætlan nærri, áðrenn nevndin kann geva landsstýrinum sitt svar um støðina.

Fundur skuldi vera í nevndini í vikuni og møguleiga skuldi avgerð takast um ætlaðu smoltstöðina í Miðvági.

Talan er um eina stöð, ið árliga skal framleiða 1,5 mill. laksasmolt.

Stöðin skal fáa vatn gjøgnum ein tunnel, ið verður lagdur úr Leitisvatni oman í Miðvágs bygd. Við at leggja eina smoltstöð í samband við eitt slíkt vatn er møguleiki at fáa eina sera javna tilgongd av vatni og haraftrat ein javnan hita í vatninum. Har slíkar stöðir liggja við eina á

kann bæði vatntilgongd og hiti verða rættiliga ójávnt.

Hóast ein slík stöð kann tykjast mongum rættiliga stór og kostnaðarmikil — hon fer at kosta 48 mill. kr. so er Edmund Joensen, sum annars sjálvur hevur arbeitt við fiskaaling í nógv ár, ikki í iva, at hetta er rætta leiðin at ganga.

Hann sigur: — Vit seta sjálvdan spurnartekin, tá menn keypa ísfiskatrolarar fyrri 50 mill. kr. Ein slík stöð kostar ikki meira enn ein trolari, og eg sjálvur haldi, at vit fara t hava nógv brúk fyrri eini slíkari í framtíðini, um ætlanin er at útbýggja fiskaalingina og byrja havbúnað eisini við útseting av laksi.

Stórar stöðir!

Edmund heldur, at tað liggja ómetaliga stórir møguleikar í Føroyum fyrri bæði fiskaaling og havbúnað. Hvat viðvíkjandi stöðini á eini slíkari stöð,

so visir tað seg, at t.d. norðmenn meira ganga burtur frá at gera smáar stöðir, men byggja tær stórra, har tað er gjørligt. Tá fáast tey bilgasti smoltini, og tað hevur rættiliga nógv at siga.

Í dag kostar smolt í Føroyum millum 15 og 22 kr. stk. Tá nýggja smoltstöðin í Miðvági verður klár at taka í brúk — kanska í 1986 ella 1987 — kunnu teir selja smolt niðanfyrri 10 kr. stk. Hetta verður sera avgerandi fyrri, hvussu fiskaalararnir kunnu klára seg, og ynskir landið, at tað skal setast út stórt tal av laksasmolt, so hevur prisurin á smoltinum stóran týðning.

Stöðin í Miðvági fer at hava ein umsetning uppá einar 15 mill. kr. árliga. Hon fer at geva arbeiði til 20 og 25 fólk. Møguleikar eru so seinni at útbýggja hana.

Nú er tað so upp til Nevndina viðvíkjandi Fiskaaling og landsstýrið at avgera, um farast skal

undir at byggja smoltstöð í Miðvági.

Sjálvur tunnulin, ið skal gerast, verður 1,3 km. langur og fer at kosta um 9 mill. kr. Møguleiki er at brúka tunnulin til onnur endamál eisini. M.a. kann ein kloak av Vatnsørum liggja inni í tunnulinum og eisini kunnu gerast laksa-trappur har, soleiðis, at møguleiki verður at fáa ein lakastovn í Leitisvatni.

Landsstýrið umframt leiðandi vinnulivsmenn í Føroyum gerast alt meira positivir mótevnis nýggju vinnuni — fiskaalingini. Men skal hesi vinnu verða liv lagað og skulu møguleikar skapast fyrri útseting av laksasmolt, so er neyðugt at økja munandi um framleiðsluna av laksasmolt.

Og fyrri at tað skal muna og fyrri at smoltini skulu vera so bilig sum til ber, 3r

neyðugt at byggja slíkar stórar smoltstöðir. Edmund Joensen heldur, at hetta er rætta leiðin at ganga.

Og tá hann hevur arbeitt innan hetta økið í so nógv ár, so er tað spurningurin, um ikki landsstýrið eigur at taka tað til eftirtektar og geva loyvi.

jan

Gott ár hjá skeljavirki

Árið 1983 royndist væl hjá Skeljavirkinum á Oyri. Virkið, sum varð tikið í nýtslu í 1982, hevði seinastu sesong ein umsetning uppá 14 mill. kr. Hetta er tað besta árið higartil. Tilsamans komu 2400 tons av skeljum uppá land á Oyri, sum er tað mesta nakrantíð.

Skeljarnar hava givið eina samlaða framleiðslu av lidnari vøru uppá 206 tons. Øll henda vøran er seld til USA fyrri í meðal 70 kr. kilo. Prisurin í 1982

var harafturimóti bert 45 kr. kilo.

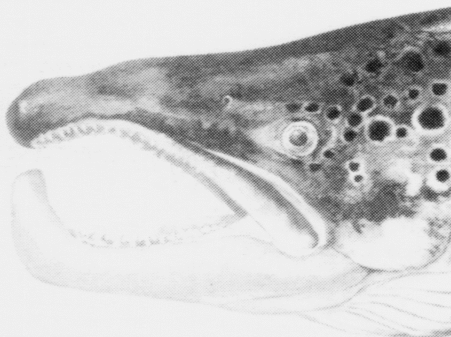
Norðheim veiddi størsta partin av skeljunum, tilsaman 1350 tons. Síðani fekk Silverspray 750 tons og teir triggir bátarnar, Plankton, Dúgván og Vestursteinur millum 300 og 400 tons ialt.

Tilsamans 100 fólk hava arbeitt í skeljavinnuni frá august til nýggjár. Nú eru skeljarnar í soltnara lagi. Eisini eru menn sera varnir, tá tað snýr seg um at veiða henda skelja-

fiskin, tí tær fáu leiðirnar, har hann er at fáa, mugu ikki niðurfiskast. Tí byrjar skeljatiðin ikki aftur fyrr enn í august. Hildið verður, at tað er ikki ráðiligt at byrja veiða aftur fyrr enn tá.

Men fyrri at hava arbeiði á virkinum hesa tíðina fara teir á Oyri at taka ímóti laksi og møguleiga flatfiski eisini.

jan.

Tey finga 206 tons av lidnari vøru burtur úr teimum 2400 tonsunum av jákupskel